အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသူများ၏ အမှာစကား

"ရှေးတုန်းက မပေါ်ဖူးခဲ့သေးတဲ့ ဝတ္ထုမျိုး၊ ထူးထူးခြားခြား နော်ဗယ်မျိုးတစ်ပုဒ်လောက် ကိုယ် ရေးမလို့။ ပုံနှိပ် စာမျက်နှာ ၄၈၀ လောက် ရှိမယ်။ လေးလအတွင်း အပြီးရေးရမှာ။ နှစ်ပုဒ် တစ်ပြိုင်တည်း ရေးမယ်။ တစ်အုပ်ကို မနက်ပိုင်း ရေးပြီး တစ်အုပ်ကို ညနေပိုင်း ရေးမယ်။ ချစ်တဲ့ အင်နာဟာစီလီနီဗာရေ ... အဲဒီလို ထူးခြားတဲ့ ဝတ္ထုမျိုး ရေးဖို့ ခုကတည်းက ကိုယ် ရင်တွေခုန်နေပြီ သိလား။ အရမ်းပျော်နေတယ်။ ကိုယ်က သမားရိုးကျ ပတ်ဝန်းကျင်နဲ့ ခွင်မကျဘူးလေ"

မိတ်ဆွေတစ်ယောက်ဆီကို ဒေါ်စတာယက်စကီ ရေးသည့်စာ ဖြစ်သည်။ လောကကြီးနှင့် သဟဇာတ မဖြစ်ပုံကို သူ့ကိုယ်သူ သတိထားမိသည့် ၁၈၆၆ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ရေးသောစာ ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်သည် သူ့အတွက် စက်ဆုပ်ဖွယ်အတိ ဖြစ်နေ၏။ ထိုစဉ်က သူ့အသက်မှာ လေးဆယ့်ငါးနှစ်သာ ရှိသေးသည်။ (ထောင်ကျနေသည့် ဆယ်နှစ်တာ အပါအဝင် ဖြစ်သည်။) အစိုးရ ဆန့်ကျင်ရေးထဲတွင် ပါခဲ့၍ ထောင်ဒဏ်နှင့် ပြည်နှင်ဒဏ်ပေး ခံရသည်။ သည်ကာလအတွင်း ပထမဇနီး ကွယ်လွန်သွားခဲ့သည်။ သူ အချစ်ဆုံး အစ်ကိုတစ်ယောက် ဆုံးသွားသည်။ တင်နေသည့် ကြွေးက ရူဘယ် ၄၃၀၀၀ ဆိုတော့ လည်ပင်းရောက်နေပြီ။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်က ကြွေးရှင်တွေကို ရှောင်ရန် နိုင်ငံခြားသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်က သူ့အိတ်ထဲတွင် ၁၇၅ ရူဘယ်သာ ပါသည်။ ကိုယ့်ဖို့သာသိသော ထုတ်ဝေသူ စတီလော့စကီကို ဝတ္ထုသစ်တစ်ပုဒ် ပေးဖို့ ကတိပေးထားသည်။ နောက်ဆုံးပေးရမည့်ရက်က ၁၈၆၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်။ မပေးနိုင်လျှင် (စတီလော့စကီက မပြီးနိုင်ဟု တွက်ထားသည်။) လက်ရှိ သူ့စာအုပ်အားလုံး၊ နောင်ရေးမည့် စာအုပ်အားလုံး ထုတ်ဝေသူက သိမ်းယူမည်။

ကံကောင်းထောက်မစွာဖြင့် ဒေါ်စတာယက်စကီက "ဘယ်တုန်းကမှ မပေါ်ခဲ့ဖူးသည့်" စာအုပ်ကြီးကို သတ်မှတ်ရက်အတွင်း အပြီးရေးနိုင်ခဲ့သည်။ သို့သော် သူ စိတ်ကူးထားသည့်နည်းဖြင့် ရေးဖြစ်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်။ တစ်ပုဒ်ကိုရေးပြီး ၁၈၆၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလကတည်းက Russian Herald သတင်းစာတွင် နေ့စဉ်ထည့်သည်။ သည်စာအုပ်ကို ရေးနေရသဖြင့် လုံးဝမအားတော့ဘဲ စတီလော့စကီကို ပေးဖို့စာအုပ်ကို မစနိုင်ခဲ့ချေ။ နောက်ဆုံး သူငယ်ချင်းတစ်ယောက် အကြံပေးချက်အရ လက်ရေးတို စာရေးမတစ်ယောက် ငှားလိုက်ရသည်။ ကောင်မလေးက ခပ်ငယ်ငယ်။ နာမည်က အင်နာဂရီဂိုရီဗ်နာ။ မကြာခင် သူတို့ လင်မယား ဖြစ်သွားကြသည်။ အောက်တိုဘာလထဲတွင် အင်နာ့ကို Gambler ဝတ္ထု နှုတ်တိုက်ရွတ်ပေးပြီး ထုတ်ဝေသူအား အချိန်မီ ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ နိုဝင်ဘာလထဲတွင် သတင်းစာအခန်းဆက် ဝတ္ထုရှည်ကြီးကို အပြီးသတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းဝတ္ထုကြီးကား Crime and Punishment (ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်) ဖြစ်လေသည်။ ဒေါ်စတာယက်စကီ နောက်ဆုံး တစ်ဆယ့်ငါးနှစ်အတွင်း ရေးသွားသော ဝတ္ထုကြီး ငါးပုဒ်အနက် ပထမဆုံးနှင့် အထူးခြားဆုံး ဝတ္ထုကြီးဖြစ်သည်။

Crime and Punishment ထွက်လာတော့ ဝေဖန်ရေးဆရာတွေ၊ စာပေပညာရှင်တွေ ဝိုင်းဝေဖန်ကြသည်၊ အကဲဖြတ်ကြသည်။ သို့သော် ဘယ်သူမှ အတိအကျ မဖော်ညွှန်းနိုင်ကြ။ သူတို့သည် ဟိန္ဒူပုံပြင်ထဲက မျက်မမြင်ခြောက်ယောက် ဆင်ကို စမ်းပြီး မိရာအစိတ်အပိုင်းကို ကိုယ်စီ မှန်းဆပြောဆိုနေကြသည်နှင့် တူနေသည်။ တစ်ယောက်က မြွေ၊ တစ်ယောက်က သစ်ပင်၊ တစ်ယောက်က နံရံ၊ တစ်ယောက်က ယပ်တောင် စသည်ဖြင့် .. သည်ဖြင့်။ ဒေါ်စတာယက်စကီ ကိုယ်

တိုင် ရေးခဲ့သည့် မှတ်စုများ၊ သုံးသပ်ချက်များကလည်း အလွန်အေးစက်စက်နိုင်သည်။ အကြမ်းဖျင်းလောက်သာ မှန်း၍ ရနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဝေဖန်ရေးဆရာတွေ အမှားမှားအယွင်းယွင်း ဖြစ်ကုန်ခြင်းပင်။

ဒေါ်စတာယက်စကီက လုံးချင်းမထွက်ခင် အကြိမ်ကြိမ် ပြင်ရေးသည်။ အတွေးသစ် တစ်ခုရလျှင် ဇာတ်ကြောင်းကို ပြောင်းပစ်သည်။ ၁၈၆၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလထဲတွင် သူ့မိတ်ဆွေ မြေပိုင်ရှင်ကြီး ဗရန်ဂဲလ်ထံ ရေးသည့်စာတွင် "ကျွန်တော် ရေးနေတာတွေ တော်တော်ကြာသွားပြီ။ (Crime and Punishment ပထမမူ) တဖြည်းဖြည်းနဲ့ အပိုင်း ၆ ပိုင်းပါတဲ့ တကယ့် နော်ဗယ်ကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒါတွေ ကျွန်တော် အားလုံး မီးရှို့ပစ်လိုက်တယ်။ ကျွန်တော် ခုမှ ဖွင့်ပြောတာပါ။ ကိုယ့်ဘာသာကိုယ် မကြိုက်လို့ပါ။ ပုံစံအသစ်နဲ့ ခွင်အသစ်ချပြီး ကျွန်တော် ပြန်ရေးတယ်။ နေ့ရော ညရော ရေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သိပ်အားမစိုက်ရသလိုပဲ။ နော်ဗယ်ဆိုတာ ကဗျာပဲ။ နော်ဗယ်ရေးနိုင်ဖို့ စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဟာ စိတ်ရဲ့ ငြိမ်းချမ်းမှု ရှိရမယ်၊ ယုံကြည်မှုရှိရမယ် ..."

ဒေါ်စတာယက်စကီက နော်ဗယ်ဟာ ကဗျာပါတဲ့။ ဆိုလိုသည်မှာ Crime and Punishment သည် သံစုံပြည့်နေသည့် ဝတ္ထုကြီးဖြစ်သည်။ လေးနက်သော ဘဝအမြင်တွေ ဖြာထွက်နေသည်။ အနှစ်သာရကို ရုတ်ခြည်း မြင်နိုင်ဖို့ မလွယ်။ ပြီးတော့ ရှုပ်ထွေးလွန်းသည်။ ထို့ကြောင့် လေ့လာသူတွေ၊ ဝေဖန်ရေးဆရာတွေ အမိမဖမ်းနိုင်ကြခြင်းကို ခွင့်လွှတ်သင့်သည်။ အဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုး ကောက်ယူနိုင်သည့် ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ အရေးအသား၊ အသုံးအနှုန်းများကို တစ်မျိုးတည်း အသံထွက်အောင် လုပ်ဖို့မှာ လွယ်ကူမည် မဟုတ်ပေ။

Crime and Punishment သည် ဟန်သစ်နှင့် ထွက်လာသည့် ဝတ္ထုများထဲတွင် တစ်ပုဒ်အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ ဖောက်ထွက်သည့် ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ သူ့ရေးဟန်က လေးနက်လွန်းသည်။ သူ့နောက်ပိုင်း ဝတ္ထုများကို ဒေါ်စတာယက်စကီက ဘဝတွင် ချောင်ပိတ်မိနေသည့် အဖြစ်ဆိုးများ၊ ဘဝအမောများကို ဖော်ညွှန်းသည့် ဝတ္ထုများဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။ တစ်ဖက်က ကြည့်လျှင် သူ့ဝတ္ထုများသည် ပျော်ရွှင်နေသော ကမ္ဘာကြီးထဲမှ အနိဋ္ဌာရုံတွေကို အမြစ်က တူးပြီး သရော်ပြလိုက်သော ဝတ္ထုများဖြစ်သည်။

ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ ထူးခြားမှုမှာ ဆန့်ကျင်ဘက်များကို ပိုက်စိပ်တိုက်ရှာဖွေနိုင်သည်၊ တီထွင်နိုင်သည့် အရည်အချင်းဖြစ်သည်။ အနက်အရှိုင်း၊ လက်တစ်ဆုံးမှိုက်ကာ အသေးစိတ်ရေးနိုင်သည့် အရည်အချင်းဖြစ်သည်။ အနိဋ္ဌာရုံတွေကို သူက ရယ်သွမ်းသွေးပစ်သည်။ ရုရှားနေ့စဉ်ဘဝကို အပီအပြင် ဖော်ထုတ်ရာတွင် အသေးစိတ်လွန်းသည်။ သူ့နော်ဗယ်များသည် သူ့ခေတ်တစ်နေရာတွင် ငြိမ်နေဖို့ ငြင်းဆန်ကြသည်။ တော်လ်စတွိုင်း၊ တူရဂိုညက်နှင့် ဂွန်ချာရော့ဗ်တို့က သူ့လို မဟုတ်။ သူတို့၏ နော်ဗယ်များက သူ့ခေတ်အပိုင်းအပိုင်းထဲတွင်သာ နေသည်။ ဒေါ်စတာယက်စကီကမူ သမိုင်းထဲမှ ခုန်ထွက်ကာ ကျွန်တော်တို့နှင့် ထိပ်တိုက်လာတွေ့သည်။ နောက်ဆုံးစကားကို သူ မပြောရသေးသည့်အလား။

သူ့စာပေသည် "သရုပ်မှန်၏ပုံတူ" ဖြစ်သည်။ ပိုရှင်းအောင် ၁၈၆၄ ခုနှစ်တွင် ထွက်သည့် သူ၏ Notes from Underground (မြေအောက်မှတ်တမ်းများ)ကို ကျွန်တော်တို့ ပြန်လှန်ရပါလိမ့်မည်။ Crime and Punishment မစမီ တစ်နှစ်က ထွက်သည့် စာအုပ်ဖြစ်သည်။ သည်ဝတ္ထုငယ်ကလေးသည် ဖောက်ထွက်ခြင်း၏ဘဝ ဖြစ်သည်။ ဝိရောဓိများ၏ အရင်းအမြစ်ကို တူးဖော်သည့် ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ဤတွင် သူ၏လမ်းသစ်ကို စတင်ဖောက်လုပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သည့်နောက်ပိုင်း ထွက်လာသည့် သူ့လက်ရာအားလုံး Notes from Underground ၏ ဟန်ဖြစ်လာသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ ဤအပြောင်းအလဲအတွက် သူ (ဒေါ်စတာယက်စကီ) ကိုယ်တိုင် အံ့သြရလောက် ဖြစ်သွားသည်။

သည်ကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး စိတ်ကူးယဉ်ကွန်မြူနစ် ချန်နီရှက်စကီ၏ What Is to Be Done? ဆိုသော အစီအစဉ်ရှိရှိ ရေးသည့် ဝတ္ထုကို ဒေါ်စတာယက်စကီ ဝေဖန်ဖို့ ကြိုးစားသေးသည်။ သို့သော် ဝေဖန်စာမရေးဖြစ်ဘဲ ပုံပြင်တစ်ပုဒ် ရေးဖြစ်သည်။ ကာကွယ်ခြင်းတစ်ဝက်၊ ဝန်ခံခြင်းတစ်ဝက် ပုံစံဖြင့် မြေအောက်မှ အမည်မရှိ လူတစ်ယောက်အကြောင်း ပုံပြင်ဖြစ်သည်။

၁၈၄၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ဒေါ်စတာယက်စကီသည် အစွန်းရောက် နိုင်ငံရေးသမားများနှင့် ပေါင်းမိကာ သူ့ယုံကြည်ချက်တွေ ပြောင်းလာသည်။ သူ့စာပေဘဝသည် အပြင်းစားဘဝမျိုး မဟုတ်ခဲ့ပေ။ ဘုရင်စနစ်ကို ဝေဖန်သည်။ ဆင်းရဲသားများကို ကရုဏာထားသည်။ ပြင်သစ် စိတ်ကူးယဉ်ဝါဒီ ဖော်ရီရင်းယား၏ အယူအဆတွေကို သဘောကျသည်။

ဤမျှသာ။ ၁၈၄၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် ပီထရာရှက်စကီအုပ်စု၏ လျှို့ဝှက်အစည်းအဝေးတွေ တက်သည်။ သူတို့အုပ်စုတွင် ပုံနှိပ်စက်ရှိသည်။ ဖော်ရီရင်းယား၏ စာအုပ်တွေကို ရိုက်ဖြန့်ဖို့ စီစဉ်ကြသည်။ သည်အတွက် ၁၈၄၉ ခုနှစ်တွင် အဖမ်းခံရသည်။ Notes from the Dead House (သေမင်းအိမ် မှတ်စုများ) ဟူသည့် ထောင်အတွေ့အကြုံတွေ အခြေခံရေးသော ဝတ္ထု ၁၈၆၀ တွင် ထွက်လာသည်။ ပီတာစဘတ်သို့ သူ ပြန်မရောက်မီ တစ်နှစ်ဖြစ်သည်။ သည်စာအုပ်တွင် အခန်းထောင့် တစ်နေရာမှာ ထိုင်လျက် ကောင်းကင်ပြာကြီးကို မော့ကြည့်နေပုံကို ဖွဲ့သည်။ ထောင်နံရံအပြင်ဘက်တွင်တော့ ဘဝက တစ်မျိုး။ လွတ်လပ်မှုအပြည့်။ တစ်နေ့နေ့မှာ ထောင်က လွတ်ရမည်။ အပြင်တွင် စောင့်နေသည့် လွတ်လပ်သောဘဝထဲ ပြန်ဝင်မည်။ ဒီအခါမှာ အမှားအယွင်းတွေ မလုပ်မိအောင် လောကနီတိနှင့်အညီ နေတော့မည်။

၁၈၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင် အစွန်းရောက် အယူအဆများကို သူ မကြိုက်တော့ပေ။ ဒုစရိုက်ပြုမှားမိသူ တစ်ယောက်၏ နောင်တရခြင်းမျိုး။ ကိုယ့်ဘုရင်၊ ကိုယ့်သခင်ကို ရိုသေရမည်။ ရုရှားရှေးဟောင်းခရစ်ယာန် ကျမ်းစာနှင့်အညီ နေတော့မည်။ သည်ကမ္ဘာကြီးထဲတွင် ဘယ်တုန်းကမှ မရှိခဲ့ဖူးသည့် မေတ္တာတရားမျိုးကို ရှာတော့မည်။ သည်လို သည်လို တွေးထားပေမယ့် တစ်ခုမှ ဖြစ်မလာ။ Notes from Underground အရဆိုလျှင် သူ့ခန္ဓာကိုယ်ကို တစ်စုံတစ်ရာ ဖုံးကပ်နေသည်နှင့်တူ၏။ ဆိုက်ဗေးရီးယားမှ ပြန်လာပြီး သူ့အတွေးအမြင်တွေ အရမ်းရူးရလာသည်။ ထက်မြက်လာသည်။ သဘာဝ ဥပဒေတို့၊ သင်္ချာဗေဒတို့ကို လှောင်ပြောင်သရော်သည်။ တိုက်ခိုက်သည်။ တိုးတက်သည့် အယူအဆ၊ ယဉ်ကျေးမှု စသည် တို့ကိုလည်း ပြက်ရယ်ပြုသည်။ ချန်နီရှက်စကီ၏ သိပ္ပံနည်းကျ စိတ်ကူးယဉ် ကွန်မြူနစ်ဝါဒကိုလည်း လက်မခံတော့။ ပို၍ ပြင်းသော တစ်ဖက်စွန်းသို့ ရောက်သွားခြင်းပင်။ သူက ကြေညာသည်။ 'နှစ်နဲ့နှစ် ပေါင်း လေးရတယ်ဆိုတဲ့ အခြေဟာ ဘဝ မဟုတ်တော့ဘူး။ ရဲဘော်တို့၊ အဲဒါဟာ သေခြင်းတရားရဲ့ အစပဲ'

၁၈၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်တွေကို ပြန်ကြည့်လျှင် အလက်ဇန္ဒား(၂) ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး စလုပ်တာ တွေ့ရသည်။ ကျွန်စနစ် ဖျက်သိမ်းပေးသည်။ ဂျူရီအဖွဲ့နှင့် တရားစီရင်ရေးကို ခွင့်ပြုသည်။ လယ်ယာမြေစနစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ပေးသည်။ ဆင်ဆာထိန်းချုပ်မှုကို လျှော့ပေးသည်။ ၁၈၄၀ ပြည့်နှစ်၊ လစ်ဘရယ်များအတွက် အပြောင်းအလဲများမှာ အိပ်မက်မျှသာ ဖြစ်သည်။

သို့သော် သူ့အမြင်တွေ ပြောင်းသွားပြန်သည်။ ပြည်နှင်ဒဏ်ကာလ ပြီးလို့ ပြန်လာပြီး မကြာမီ သူသည် ထူးထူးဆန်းဆန်း ဖြစ်လာသည်။ ထောင်ထဲတွင် သူ ပျော်လာခဲ့သည့် ကောင်းကင်ပြာကြီး မတွေ့ရတော့ပါလား။ သူ လိုချင်သည့် လွတ်လပ်မှုဆိုတာ ဘယ်မှာလဲ။ မတွေ့ရတော့ပါလား။ သည်နေရာတွင် အခြားအမှန်တရားတစ်ခု အစား ဝင်နေသလိုပါလား။ သည်လိုအခြေအနေနှင့် ရင်ဆိုင်ဖို့ သူ အဆင်သင့် မဖြစ်ခဲ့ပေ။ သူ စမ်းတဝါးဝါး ဖြစ်နေသည်။ သည်အခြေအနေကို သူက အတိတ် ဖြစ်ရပ်လို့ သဘောထားလိုက်သည်။ သည်အကြောင်း ၁၈၆၁ ခုနှစ်က သူ ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ် ရေးဖူးသည်။ တစ်ညနေတွင် သူ အိမ်ပြန်လာသည်။ နီဗားမြစ်ကမ်းနဖူးတွင် ရပ်ပြီး မြစ်ကြောင်းကို မျက်စိတစ်ဆုံး မျှော်ကြည့်လိုက်သည်။

> နောက်ဆုံးမှာ ကမ္ဘာကြီးတစ်ခုလုံးကို လှမ်းမြင်နေရသလိုပါပဲ။ နီဗားမြစ်ရိုးတစ်လျှောက်မှာ ခွန်အားကြီးမားတဲ့ လူတွေရှိတယ်။ နုံချာချည့်နဲ့တဲ့ လူတွေရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ ညနေဆည်းဆာမှာ အားလုံး ရွှေရောင် တောက်နေတယ်။ သူတောင်းစားအိမ်လည်း လှနေတာပဲ။ မြင်ကွင်းအားလုံး မြင်မြင်သမျှ အကုန် လှနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ မှောင်ရီသမ်း လာတာနဲ့ အလှ ပျက်စီးသွားလိမ့်မယ်။ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲ တစ်မျိုးကြီး ဖြစ်သွားတယ်။ အမည်ဖော်မရတဲ့ ခံစားမှုတစ်မျိုးနဲ့ ကျွန်တော့်သွေးတွေ ဆူပွက်လာသလိုပဲ။ အဲဒီ ခံစားမှုဟာ ယနေ့ထိ စိတ်ထဲ စွဲကျန်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ခုထိ ဘာမှန်းမသိဘူး။ ခွဲခွဲခြားခြား ပြောမပြတတ်ဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကမ္ဘာသစ်ကို လှမ်းမြင်လိုက်ရသလိုပဲ။ တစ်ခါမှ မရောက်ဖူးတဲ့ ကမ္ဘာ။ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်တဲ့ သင်္ကေတတစ်ခုက တစ်ဆင့် လှမ်းမြင်လိုက်သလိုပဲ။ အဲဒီ တဒင်္ဂမှာပဲ ကျွန်တော့်လက်ရှိဘဝ ချက်ချင်း စတင်ပြောင်းလဲ ....။

သည်အကြောင်း နောက်ပိုင်းစာပိုဒ်မှာ ပိုပြီး အသေးစိတ် ရှင်းပြထားသည်။

> ပတ်ဝန်းကျင်ကို ကျွန်တော် ချက်ချင်း ဝေ့ကြည့်လိုက်တယ်။ လူတွေဟာ ထူးထူးဆန်းဆန်း ပုံသဏ္ဌာန်တွေ

> ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ သတိထားလိုက်မိတယ်။ ဒါပေမဲ့ နေရာတိုင်းမှာ တွေ့နိုင်တဲ့ လူမျိုးတွေ၊ တကယ့် လူတွေ။ ဒွန်ကားလို့စ်* ပုံစံတွေလည်း မဟုတ်ဘူး။ ဝတ်ကောင်းစားလှ ဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးနဲ့ အရာရှိ အရာခံတွေ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခုခု လွန်ကဲနေသလိုပဲ။ ကျွန်တော့်ရှေ့က တစ်ယောက်က မျက်နှာရှုံ့မဲ့ပြီး ထူးထူးဆန်းဆန်း လူအုပ်ကြီးထဲမှာ ဖက်ပုပြီး ပုန်းနေတယ်။ သူ့လက်ထဲမှာ ယမင်းရုပ်ကလေးတွေနဲ့ ကြိုးဆွဲလိုက်ရင် အရုပ်ကလေးတွေက လှုပ်တယ်။ ဒါကို သဘောကျပြီး သူ အူတက်မတတ် ရယ်နေတယ်။

ဤသို့ ပရလောကလိုလို၊ မကောင်းဆိုးဝါးလိုလို အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုးထွက်သည့် ရယ်စရာများကို ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ နောက်ပိုင်းစာအုပ်များတွင် တွေ့လာရသည်။ နီဗားမြစ်ကမ်းမှ မြင်ကွင်းမျိုးထဲသို့ စိတ်ကူးဖြင့် သူရောက်သွားခြင်းဖြစ်သည်။ ချန်နီရှက်စကီလို ဖောက်ပြန်ရေးသမားများ၏ အတွေးအခေါ်ကို ဒေါ်စတာယက်စကီသည် မကောင်းဆိုးဝါးရယ်သံမျိုးဖြင့် ရယ်ကောင်းရယ်နေလိမ့်မည်။ (သူတို့အတွေးအခေါ်အတွက် ဖြစ်လာမည့် အကျိုးသက်ရောက်မှုကို သိ၍ မဟုတ်။ သူတို့ကို ကြည်ကြည်လင်လင် ကြိုမြင်နေ၍ ဖြစ်သည်။)

လူ့ဘဝကို သူတို့က သတ်မှတ်မပေးနိုင်။ ဘယ်ဥပဒေနှင့်မှ မသတ်မှတ်နိုင်။ ဘယ်ယုတ္တိဗေဒနှင့်မှ မသတ်မှတ်နိုင်။ ဘယ်သူကမှလည်း တခမ်းတနား စာမဖွဲ့နိုင်။ သည်အခြေခံဖြင့် သူသည် နိုးကြားလာနေသော ဥရောပအပေါ် ကမ္ဘာ့အမြင်ကို နိဂုံးဆွဲသည်။ ရုရှား ပညာတတ်တစ်ယောက် အမြင်ဖြင့် သုံးသပ်သည်။

သည်လိုစာအုပ်မျိုးကို ဒေါ်စတာယက်စကီရှေ့တွင် ဘယ်သူမှ မရေးဖူးခဲ့ကြပေ။ သူက ထိုခေတ်၏ ဖောက်ပြန်သော အတွေးအခေါ်တွေကို တိုက်ခိုက်သည်။ ခက်ခဲနက်နဲသော ဒေသိယ စကားလုံးများ ဖောဖောသီသီ သုံးစွဲပြီး ရေးနိုင်သည်။ သာမန်စာဖတ်သူများ မျက်မှောင်ကုတ်သည့် အရေးအဖွဲ့မျိုးဖြစ်သည်။ သူ၏ Notes from Underground မှ နာမည်မဲ့ ဇာတ်ကောင်အတိုင်း လူ့ဘဝ၏ သစ္စာတရားကို ရှာဖွေသည်။ Crime and Punishment မှ ဇာတ်လိုက် ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်သည် ပညတ်တော်အရ အပြစ်ရှိသူ ဖြစ်သည်။ စာဖတ်ပရိသတ်အတွက် ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ "အသစ်အဆန်း" သို့မဟုတ် ဘယ်သူမှ မရေးဖူးသည့် Crime and Punishment သည် မကောင်းဆိုးဝါး၏ ရယ်သံဖြစ်သည်။ Notes from Underground သည် "နီဗားမြစ်ကမ်းနဖူးမှ မြင်ကွင်း" နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

ဝတ္ထု၏ အပိုင်း (၂)မှ စာတစ်ပိုဒ်သည် သူ၏ ပီတာစဘတ်မြင်ကွင်း (Petersburg Visions) တွင် ပါသည့် စာပိုဒ်နှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ လူသတ်မှုဖြစ်ပြီး နောက်တစ်နေ့တွင် ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်သည် နီဗားမြစ်ကူး တံတားပေါ်တွင် ရပ်၍ မြို့ကို ငေးကြည့်နေသည့်အခန်း။

> သူသည် တံတားပေါ်တွင် ရပ်လျက် မြို့ကို အကြာကြီး ငေးကြည့်နေသည်။ သည်မြင်ကွင်းသည် မြင်နေကျ မြင်ကွင်းဖြစ်သည်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝကတည်းက သည်နေရာသည် အိမ်အပြန် သူ ရပ်ကြည့်နေကျ နေရာ ဖြစ်သည်။ (အကြိမ်ပေါင်း တစ်ရာမက ရှိလိမ့်မည် ထင်သည်) အလွန် ကြည့်လို့ ကောင်းသည့် မြင်ကွင်းကျယ် ဖြစ်ပါ၏။ သည်လို ရပ်ကြည့်တိုင်း မရေမရာ၊ မရှင်းမလင်း အတွေးတစ်မျိုး ဝင်လာစမြဲ။ သည်အတွေး ဝင်လာလျှင် ကျောထဲ စိမ့်သွားတတ်သည်။ သည်အတွေး ဝင်လာလျှင် မြင်ကွင်းတစ်ခုလုံး ဆွံ့အနားမကြား၊ သလို တိတ်ဆိတ်သွားတတ်သည်။ သည်လို ထူးထူးဆန်းဆန်း ခံစားရတိုင်း ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ယုံကြည်မှု နည်းလာပြီး အသိဉာဏ်တွေ အုံ့မှိုင်း ထုံထိုင်းသွားတတ်သည်။ မရေရာသော အနာဂတ်သည်လည်း မှုန်ဝါးသွားတော့သည်။
>
> သည်လိုအခါတွင် ရှုပ်ထွေးလွန်းသော၊ အဖြေမထွက်သော မေးခွန်းတွေ ရုတ်ခြည်း ခေါင်းထဲ ပေါ်လာတတ်သည်။ သည်လို ပေါ်လာခြင်းမှာ မတော်တဆ ပေါ်လာခြင်း ဟုတ်ဟန်မတူ။

သည်နေရာတွင် ကျောထဲစိမ့်သွားလောက်အောင် အသံနက်ကြီးဖြင့် ရယ်မောသံကို ကြားယောင်လာကြရသည်။ မကောင်းဆိုးဝါး၏ အသံတိတ် ရယ်သံလေလား။ ပြဿနာက ဘာမှန်း မသိ၊ ပဟေဠိ။ အသံသည် အမှောင်ထဲတွင် ပျောက်ကွယ်သွားသည့်အလား။

---

* Don Carlos (1708-1858) – စပိန်နန်းတွင်း လုလိမ်။

ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်သည် သည်အဖြစ်မျိုးနှင့် မကြာခဏ ကြုံတွေ့နေရသည်။ သူ ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ရာဇဝတ်မှုကြောင့် သည်လို ဖြစ်လာခြင်း မဟုတ်။ သူ၏ အပြုအမူသည် မဖြေရှင်းနိုင်သော အကြောင်းများ၏ ပထမအဆင့်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသည်။

Crime and Punishment သည် အလွန်အဆင့်မြင့်သည့် လျှို့ဝှက်သည်းဖို ဝတ္ထုကြီးဖြစ်သည်။ လျှို့ဝှက်ဆန်းကြယ်လွန်းဆုံးမှာ လူသတ်သမား ဇာတ်လိုက်ကိုယ်တိုင်ပင် ဖြစ်လေသည်။

ဒေါ်စတာယက်စကီ ရေးသောစာ၊ ပေးသောစာများ၊ မှတ်စုများအရ သည် နော်ဗယ်လ်ကြီး၏ ဇာစ်မြစ်ကို ကျွန်တော်တို့ ဘက်ပေါင်းစုံမှ သိရှိခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ၁၈၆၅ ခုနှစ်က သူ နိုင်ငံခြားခရီး ထွက်စဉ် ဝတ္ထုနှစ်ပုဒ်ရေးဖို့ စိတ်ကူးသည်။ တစ်ပုဒ်က နော်ဗယ်လ်ဝတ္ထုရှည်ကြီး။ နာမည်က "ယမကာလုလင်များ" (The Drunkards)။ လက်ရှိဖြစ်နေသည့် အမူးသမားများ၏ ပြဿနာများ ဖြစ်ကြောင်း၊ သူ ရေးမည့်အစီအစဉ်ကို စာအုပ်တိုက်တစ်တိုက်ကို ပြောတော့ ထုတ်ဝေသူက ပယ်ချခဲ့သည်။ နောက်တစ်ပုဒ်က "ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခြင်း စိတ်ရောဂါ" (Psychological account of a crime)။ လွန်ခဲ့သည့် ဆယ့်ငါးနှစ် ထောင်ထဲမှာ ကတည်းက ဥထားသည့် ဇာတ်လမ်း။ ယမကာလုလင်များကို အမြန်ဆုံးရေးမည် စိတ်ကူး၏။ သို့သော် စိတ်ကူးပေါက်ပြီး နောက်တစ်ပုဒ် ရေးနေသဖြင့် မရေးဖြစ်။ ၁၈၆၅ ခုနှစ်တွင် ဝတ္ထုပုံကြမ်း အသေးစိတ်ကို Russian Herald အယ်ဒီတာ မစ်ဟိုင်းခတ်ကော့ဗ်ဆီ ရေးပို့သည်။ ထိုစဉ်က သူ့စိတ်ကူးထဲမှ ဇာတ်လမ်းမှာ ခပ်တိုတို ဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာက ပြန်ပြောပြသော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ရေးမည်။ ရာဇဝတ်မှုကို သူကိုယ်တိုင် ဝန်ခံပြောပြမည့် ဇာတ်လမ်း။ ခတ်ကော့ဗ်ထံ သူ ရေးပို့သည့် ဇာတ်လမ်းမှာ "ခေတ်ပညာတတ် လူငယ်တစ်ယောက်၊ လူတော်လူကောင်း တစ်ယောက်က ထူးဆန်းသည့် သြဇာလွှမ်းမိုးမှုတစ်ခုကြောင့်၊ လေထဲတွင် ပျံ့လွင့်နေသည့် မရေမရာ အတွေးအခေါ်ကြောင့် လူသတ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း ဇာတ်လမ်းမျိုး ဖြစ်နိုင်သည် ..."။ တစ်နည်းပြောရလျှင် ရုရှားနိုင်ငံ၏ တစ်ဖက်စွန်းရောက် အတွေးအခေါ်များ၏ ကူးစက်မှုဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် ၁၈၆၀ ပြည့်နှစ်များတွင် ပေါ်လာသည့် နတ္ထိကဝါဒဖြစ်သည်။ ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ Notes from Underground မှာ သည်သဘောပင် ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူ မီးရှို့ပစ်လိုက်သည့် စာမူမှာ သည်စာမူ ဖြစ်သည်။

သည်ဇာတ်လမ်းထဲမှ ဇာတ်လိုက်ကမူ မီးထဲ ပါမသွားဘဲ ဘယ်သူမှ မရေးဖူးသေးသည့် ပုံစံဖြင့် သူ နောက်ထပ် ရေးမည့် နော်ဗယ်လ်ထဲတွင် ဆက်လက် အသက်ဝင်နေသည်။ ပို၍ ကြီးကျယ်သော ပုံသဏ္ဌာန်ဖြင့် ရှင်သန်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဇာတ်လမ်းအသစ်တွင် မူလဇာတ်မှာလို ဝန်ခံခြင်း ပုံစံမျိုး မဟုတ်တော့။ ဇာတ်အိမ်လည်း အပုံကြီး ပိုကျယ်သွားသည်။ ကံအားလျော်စွာ သေခါနီးဆဲဆဲတွင် ဆေမျွန်ဇာဒါရိုဗစ်ချ်မာမီလာဒေါ့ဆိုသူ တစ်ယောက်နှင့် ဒေါ်စတာယက်စကီ မိတ်ဆွေဖြစ်ခဲ့သည်။ လောလောဆယ် အလုပ်အကိုင် မရှိသည့် အမှုထမ်းဟောင်း တစ်ဦးဖြစ်သော ထိုပုဂ္ဂိုလ်နှင့် သူ့ဇနီး ကက်တာရီးနာအီဗန်နိုဗာတို့၏ ဇာတ်လမ်းမှာ The Drunkards ထဲမှ ဆုတ်ဖြဲထားသော စာမျက်နှာများတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ကက်တာရီးနာမှာ ရောဂါသည်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ သူတို့မိသားစုနှင့် ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ် ခင်မင်ခဲ့သည်။ သမီးကလေး ဆွန်ညာမှာ အစပိုင်းတွင် အရေးပါသည့် ဇာတ်ကောင် မဟုတ်။ သူတို့မိသားစုနှင့်တွေ့ပြီး မကြာခင် ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ် ထံသို့ အမေ့ဆီမှ စာရှည်ကြီးတစ်စောင် ရောက်လာခဲ့သည်။ စာထဲတွင် ညီမဖြစ်သူ ဒွန်ညာနှင့် လူကန်ထံ လူဇင်တို့၏ ဇာတ်လမ်းကို အမေက ထည့်ရေးလာသည်။ ပြီးတော့ အရက်သမား၊ လူဆိုးဟု ထင်ရသော်လည်း အလွန်သဘောကောင်းသည့် ဆဗီဒရီဂေးလော့ဗ်၊ ဇာတ်လမ်းမှာ ချက်ချင်း သုံးပွင့်ဆိုင်ဖြစ်သွားသည်။ သည်နေရာတွင် ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ ဇာတ်ကောင် အထားအသိုနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံကို ကျွန်တော်တို့ စတင်တွေ့ရှိရသည်။ စာရေးဆရာက နံဘေးမှ ပြောနေရာက ရုတ်ခြည်း ဇာတ်ကောင်တွေ အသံထွက်လာသည်။ ဝါကျအရှည်ကြီးတွေနှင့် စကားပြောကြသည်။ ကိုယ့်အကြောင်းကိုယ် သိုင်းသိုင်းဖွဲ့ဖွဲ့ ရင်ဖွင့်ကြသည်။ အပိုင်း (၁) ကို လူသတ်မှုဖြင့် အဆုံးသတ်ထားသည်။ ဤတွင် ဇာတ်လမ်းမှာ ရုပ်လုံးကြွတက်လာပြီး ရှေ့ဘာဖြစ်မလဲ ဟူသည့် သိချင်ဇောများစွာ၊ ပဋိပက္ခများစွာ၊ အလှည့်အပြောင်း များစွာဖြင့် စာဖတ်သူကို ဆွဲခေါ်သွားတော့သည်။

၁၈၆၆ ခုနှစ်တွင် ပထမပိုင်း သတင်းစာထဲ ပါလာသောအခါ ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ ခေါင်းထဲတွင် မဖြေရှင်းနိုင်

သည့် မေးခွန်းတွေ စုပုံနေသေးသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလထဲတွင် ရေးသည့် သူ့မှတ်စုများထဲတွင် ဆွန်ညာ၏ ဇာတ်ရုပ်ကို သူ ဖော်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ပြီးတော့ ဘာကြောင့် ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ် လူသတ်မှု ကျူးလွန်ရသည်ကိုလည်း သရုပ်ခွဲပြဖို့ ကြိုးစားနေသည်။ သူ ရေးထားသည့် ပုံကြမ်းများ (သူက ဇာတ်များကို အမြဲတမ်း ပုံကြမ်းဆွဲသည်) တွင် သူ့ဇာတ်လိုက်သည် နတ္ထိကဝါဒီတစ်ဦး ဖြစ်ကြောင်း အထင်အရှား သိသာနေသည်။ သူက နတ္ထိကဝါဒကို ကျိုးကြောင်းဆီလျော်သော အတ္တဝါဒနှင့် ရောမွှေထားပြီး လောကကောင်းကျိုးကို သယ်ပိုးမည်ဟု ဆုံးဖြတ်ထားသူ ဖြစ်သည်။ သည်လို ကိုယ်ပိုင် အတွေးအခေါ်နှင့် နေသူ ဖြစ်သည်။ အလွန် ပြင်းထန်သည့် ကိုယ်ပိုင်အင်အားကို နပိုလီယံဆန်ဆန် ကိုယ်တိုင် တည်ဆောက်ထားသူ ဖြစ်သည်။ တစ်နေရာတွင် ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်သည် ခရစ်တော်ဆန်ဆန်၊ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် သူရဲကောင်းဆန်ဆန် စွန့်လွှတ်ခြင်းများစွာဖြင့် အနစ်နာခံသူ ဖြစ်နေပြီး၊ အခြားတစ်နေရာတွင် သူ၏ တော်လှန်ပုန်ကန်စိတ်သည် မကောင်းဆိုးဝါး အစည်းခံနေရသူမှာ သူ့ကိုယ်သူ သတ်သေမည့်သူ ဖြစ်နေပြန်သည်။ နောက်ဆုံးတွင်မှ ဒေါ်စတာယက်စကီသည် သူ၏ ဇာတ်လိုက်ကို သည်နှစ်မျိုးလုံးထဲမှ ဆွဲထုတ်ပြီး ဘာမျှ မရှင်းတော့ဘဲ သည်အတိုင်း ထားလိုက်သည်။ ဤသည်ပင် နော်ဗယ်လ်ကြီး၏ ထူးခြားသည့် စရိုက်လက္ခဏာတစ်ခု ဖြစ်လာတော့သည်။

ဆွန်ညာကိုမူ စာရေးဆရာက ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်၏ အတွေးအခေါ်ကို အပြတ်အသား ဆန့်ကျင်သူအဖြစ် ပုံဖော်ဖို့ စိတ်ကူးရှိခဲ့သည်။ အလွန်အဆင့်မြင့်သည့် အနုပညာ အာရုံခံစားမှု ရှိသူကလေးအဖြစ် ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်က တန်ဖိုးထားသည်။ သို့သော်လည်း နောက်ဆုံးတွင် ဆွန်ညာသည် ယင်းအဆင့်သို့ မရောက်တရောက် ဘဝဖြင့် အသံတိတ် ဇာတ်ရုပ်တစ်ခုသာ ဖြစ်သွားလေသည်။ အပိုင်း (၄) တွင် ဆွန်ညာသည် ခရစ်တော်ကို မဖူးမြင်ရဘဲ လာဇရပ်စ် ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းအခန်း ဖတ်နေရုံဖြင့်သာ ကျေနပ်နေရတော့သည်။ ကပ်စေးနဲကြီး လူဇင်ကို အတ္တဝါဒီအဖြစ် သရုပ်ဖော်သည်။

နော်ဗယ်လ်ကြီး၏ အင်္ဂါရပ်တွေ တဖြည်းဖြည်း စုံလာသောအခါ သူ၏ မူလစိတ်ကူးဖြစ်သော "ပြစ်မှုတစ်ခု၏ စိတ္တဗေဒ အခြေခံသဘောတရား" မဟုတ်တော့ဘဲ၊ နတ္ထိကဝါဒဘက်မှ အငြင်းအခုံ မလုပ်တော့ဘဲ လေးနက်မှုသည် လမ်းကြောင်းပြောင်းသွားသည်။ Notes from Underground ၏ ဦးတည်ချက်အတိုင်း အောက်ဆုံးအလွှာများဆီသို့ စာရေးဆရာက ခေါ်သွားသည်။ ထိုလောကတွင် ဝိသေသထူးသော ကုန်သည်ပွဲစားတွေ ပါသည်။ အရက်ဆိုင်ပိုင်ရှင်တွေ ပါသည်။ တိုက်ခန်းဆေးသုတ်သမားတွေ ပါသည်။ အတိုးကြီးစားတွေ ပါသည်။ ချစ်စရာကောင်းသည့် နာတာရှာလို အိမ်ဖော်၊ သဘောမကောင်းသည့် ဂါတ်စာရေး ဇာမယိုတော့ဗ်၊ တစ်ခွတ်ထိုးသမား၊ တစ်ဖက်စွန်းသမား လက်ဘီဇယက်နီကော့ဗ်၊ ဒေါသကူမွာရ ဗိုလ်ယမ်းဘီလူး စသူတို့ ပါသည်။ ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ ကလောင်သည် သိပ်အရေးမပါသည့် ဇာတ်ရံများကိုပင် ရုပ်လုံးကြွနေအောင် ရေးနိုင်စွမ်းသည်။

Crime and Punishment သည် ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ နောက်ပိုင်းဝတ္ထုများထက် တစ်ဦးချင်း ဇာတ်ကောင်စရိုက် အပီပြင်ဆုံး နော်ဗယ်လ်ဖြစ်သည်။ ဇာတ်ဆောင်အားလုံး၊ ဖြစ်ရပ်အားလုံးသည် ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်၏ အရှုပ်အထွေးများ၊ ဝိရောဓိများနှင့် ယှက်နွယ်ပတ်သက်နေသည်။ သူ့ကဏ္ဍသည် ဇာတ်လမ်း အခန်းလေးဆယ် အနက် သုံးဆယ်တွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သူ့စိတ် အတွင်းပိုင်းကို ကျွန်တော်တို့ ဝင်ကြည့်ခွင့် ရခဲ့ကြသည်။ ဆဗီဒရီဂေးလော့ဗ်၏ အတ္တကို လည်း ကျွန်တော်တို့ သိခွင့်ရခဲ့ကြပါသည်။ တစ်ဖက်ကကြည့်လျှင် အဖြစ်သနစ် အဖုံဖုံတို့ကို တကယ် ထင်သာမြင်သာ ရှိသော အမှန်တရားထက် ပိုပြီး လွန်လွန်ကဲကဲ ဖွဲ့ထားသည်။ တကယ့်လူသားတစ်ယောက်၏ သဘာဝထက် ပိုလွန်းနေသည်။ အိပ်မက်ခန်းတွေ၊ စိတ္တဇအခန်းတွေ၊ ပီတာစဘတ်၏ အဆောက်အအုံတွေ၊ လမ်းတံတားတွေ၊ တူးမြောင်းတွေနှင့် အတူ ဝိညာဉ်ဆန်သည့် အခန်းတွေအပြင် တစ္ဆေခန်းများပင် ပါလိုက်သေးသည်။ ပရလောကနှင့် သတ္တလောကအကြားမှ စည်းခြားမျဉ်းကလေးမှာ ရေးရေးမျှသာ။ ရုပ်ပစ္စည်းနှင့် စိတ်ထင်မြင်ဖိုးဝါးမှုများ ရောထွေးနေသည်။ ဝေဝါးနေသည်။ Crime and Punishment တွင် ပြောင်းလဲနေသော ကမ္ဘာကြီးကို မြင်နေရသည်။ တိုက်ဆိုင်မှုပေါင်းများစွာ၊ ကြမ္မာဆိုး၏ လွှမ်းမိုးမှုဖြင့် တွေ့ဆုံ ကြုံကွဲခြင်းများစွာ၊ လမ်းတွေပေါ်မှာ၊ ပန်းခြံတွေထဲမှာ လှုပ်ရှား သွားလာရင်း ကြုံရ ကြားရသည့် အရေးတကြီး စကားသံများ၊ မြို့တော်ကြီး၏ တိုက်ခန်းများအတွင်း တီးတိုးသံများ၊ ဆူဆူညံညံ အသံဗလံများသည် ဇာတ်လမ်း၏ အထောက်အကူပြု ပစ္စည်းများ ဖြစ်နေသည်။ ပီတာစဘတ်သည် ဒေါ်စတာယက်စကီ ပြောသည့် အဖြစ်အပျက်တို့ကို

ပုံဖော်သည့် ဇာတ်စင်နောက်ပိုင်းမှ ပန်းချီကားတစ်ချပ် မဟုတ်တော့ပေ။ ပီတာစဘတ်၏ အရှုပ်အထွေးများနှင့် ဇာတ်လိုက်၏ အရှုပ်အထွေးများ ထင်ဟပ်စေသည့် ကြေးမုံပြင် ဖြစ်နေသည်။

သည်လို ဆိုလိုက်လို့ ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်၏ အရှုပ်အထွေးသည် လောကကြီးအတွက် အသုံးမဝင်။ သူသည် စိတ်ဝေဒနာသည် တစ်ယောက်ဟု ဆိုလိုခြင်း မဟုတ်ပေ။ အမှန်ဆိုရလျှင် ကျွန်တော်တို့အားလုံး ခံစားရသည့်အတိုင်း အမြင်အာရုံက လက်ခံသည်။ သို့သော် မြင်ကွင်းများသည် အမြဲတမ်း ရှုပ်ထွေးနေတတ်သည်။ ပုံပြင်ဆန် နေတတ်သည်။ စိတ်ဆန် နေတတ်သည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အလှအပကို မြင်တတ်သလို ရွံရှာ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာများကိုလည်း မြင်တတ်သည်။ ဣဋ္ဌာရုံကို မြင်တတ်သလို အနိဋ္ဌာရုံကိုလည်း မြင်တတ်သည်။ သည်လို အရှုပ်အထွေးများကို သူ့ကိုယ်တွင်းမှ ဖယ်ထုတ်ရန် ကြိုးစားရင်း ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်သည် စိတ်နှစ်မျိုးနှင့် လူထူးလူဆန်းတစ်ယောက် ဖြစ်လာသည်။ နာမည် စီးနေသည်လား။ ပညတ်သွားရာ ဇာတ်သက်ပါနေသည်လား မဆိုနိုင်။ သူ့နာမည်မှာ ရပ်စ်ကိုလ်နစ်မှ လာခြင်းဖြစ်သည်။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဂိုဏ်းခွဲထွက်ခြင်းဟူ၍ ဖြစ်သည်။ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကို ကျောခိုင်းသူဟုလည်း အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ သို့သော် သူသည် သူ့ကိုယ်သူ နှစ်ပိုင်း ပိုင်းပစ်လိုက်သူ ဖြစ်သည်။ ဝေဖန် ရေးဆရာ ကွန်စတင်တန်းမိုချာလ်စကီက ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်ကို 'လူသားဆန်တဲ့ လူတစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ထဲမှာ မကောင်းဆိုးဝါး ဝင်နေတာ' ဟု မှတ်ချက်ချသည်။

သူသည် ဥပဒေတန်း တက်နေသည့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား တစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အမှုလိုက် ရဲအရာရှိ ပေါ်ဖိရီပီထရိုဗစ်ချ်က သူ့ကို လေးစားသည်။ ခင်သည်။ ထို့ကြောင့် မှုခင်းအကြောင်းအပြင် မှုခင်းနောက်ကွယ်မှ ဒဿနိကနှင့် စိတ္တဗေဒ ပြဿနာများကို သူနှင့် ဆွေးနွေးသည်။

*

သူတို့ ဆွေးနွေးကြသည်မှာ ယုတ္တိဗေဒ၏ ဥပဒေသများအကြောင်း ဖြစ်သည်။ သည်အကြောင်းတွေကို ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ် စတင် ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့သည်။ မီးခြစ်ဘူးသာသာ သူ့အခန်းကလေးထဲမှ ထွက်လာခဲ့သည်။ တရားနည်းလမ်းကျသည့် ရာဇဝတ်မှု တစ်ခုကို သူ ကျူးလွန်တော့မည်။ တရားဥပဒေ လမ်းကြောင်းပေါ် ရပ်တည်ပြီး ကျူးလွန်၍တော့ မဖြစ်။ "ထူးခြားသော တစ်စုံတစ်ရာ" ပေါ်တွင် အခြေခံရလိမ့်မည်။

ဇာတ်လမ်းဆုံးခါနီးတွင် သူ့မှာ အနာဂတ်ရှိနေကြောင်း၊ ဒုက္ခကို ကျိတ်မှိတ်ခံသင့်ကြောင်း ပြောခဲ့သူမှာ ပေါ်ဖိရီ ပီထရိုဗစ်ချ်ပင် ဖြစ်သည်။ 'ဒီကိစ္စပေါ်မှာ သိပ် အာရုံမထားပါနဲ့။ ဘဝထဲကို ဝင်လိုက်ပါ။ နေရာတကာမှာ ယုတ္တိဗေဒနဲ့ချည်း တိုင်းနေဖို့ မလိုပါဘူး'

ဒေါ်စတာယက်စကီ၏ အရေးအသားများထဲတွင် သည်တစ်နေရာသည် အဓိပ္ပာယ်နှစ်မျိုး အထွက်ဆုံးနေရာ ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်စတာယက်စကီက သည်လို အဓိပ္ပာယ်နှစ်ခွ ဖြစ်သော စကားလုံးများကို ပေါ့ပေါ့တန်တန် သုံးစွဲခြင်း မဟုတ်ပေ။ အသိအငေါ် မတည့်ခြင်းများကို သူက ဟာသလုပ်ပစ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ခါးသီးတာတွေ၊ ယုတ္တိမတန်တာတွေ၊ စက်ဆုပ်ဖွယ်ရာတွေကို မာမီလာဒေါ့ဗ် သေဆုံးခန်းနှင့် အသုဘ ညစာပိုင်းတွင် မီးမောင်းထိုးပြသွားသည်။ ဒုက္ခသုက္ခတွေ ကြားထဲမှ ဟာသကွက်တွေကို ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်လုံးမှာ အလျဉ်းသင့်သလို ထည့်သွားသည်။ ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်၏ ရုန်းကန်လှုပ်ရှားမှု များမှာပင် ပြုံးစရာများကို တွေ့ရသည်။ ပြီးတော့ ဒေါ်စတာယက်စကီက ပြဇာတ်ဆန်ဆန် အကွက်တွေကို ထည့်ပြသွားသည်။ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ဖွယ် မြင်ကွင်းများကနေ ဖြန်းဆို ဟာသကွက်ပါချင် ပါလာသည်။

ပြင်းထန်လွန်းသည့် ခံစားမှုများသည် Crime and Punishment တွင် တစ်လျှောက်လုံး တွေ့နေရသည်။ ယင်းတို့၏ အခြေကို စာရေးဆရာက ထုတ်မပြခဲ့ပေ။ ဝေဒနာ ခံစားမှုကို ဥပဒေဖြင့် ပြဋ္ဌာန်း၍ မရနိုင်။

တစ်နေရာတွင်တော့ ဆိုးယုတ်မှု အနိဋ္ဌာရုံ၏ အခြေကို ထုတ်ပြထားသည်။ လာဇရပ်စ်* ရှင်ပြန်ထမြောက်သည့်

အခန်းကို ဆွန်ညာ ဖတ်ပြသည့်နေရာ ဖြစ်၏။ လာဇရပ်စ်၏ သေရာမှ ပြန်ရှင်လာခြင်းသည် မည်သို့သော ကမ္ဘာတွင် ဖြစ်နိုင်မည်လဲ။ သည်အဖြစ်သည် သဘာဝနှင့် ယုတ္တိဗေဒ ပြင်ပမှ အဖြစ်မျိုးဟု ဆိုရမည်။

ရပ်စ်ကိုလ်နီကော့ဗ်သည် စည်းအပြင်ကလူ ဖြစ်သည်။ ယုတ္တိဗေဒသ မား ဖြစ်သည်။ ဆွန်ညာနှင့် ဆဗီဒရီဂေး လော့ဗ်ကြားမှ အလွန်အားကောင်းသည့် ဇာတ်ရုပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ယုတ္တိဗေဒ၏ အပြင်သို့ ရောက်သွားသည့်အခါ ရောက်သွားသည်။ ဆဗီဒရီဂေးလော့ဗ်လိုပင် မိုးထဲလေထဲတွင် ညနက်သန်းခေါင်အထိ လျှောက်သွားနေသည်။ ဆွန်ညာဆီ ရောက်သွားသည်။ အလွန် လေးလံနေးကွေးသော ဝေဒနာ ခြေလှမ်းများဖြင့်၊ ဘာမျှ မရေရာသော၊ လုံးဝ အကောင် အထည် မရှိသော နေရာသစ်တစ်ခုကို သွားနေခြင်းပင်။ ဒေါ်စတာယက်စကီက သူ့ကို သည်နေရာတွင်ပင် ထားခဲ့သည်။

ကျွန်တော်များကလည်း သည်နိဒါန်းဖတ်သူအား ပြောစရာတွေ အပုံအပင် ရှိသော်ငြားလည်း သည်နေရာတွင် ပင် ထားခဲ့ရတော့မည်။ နော်ဗယ်လ်၏ အသက်သည် သဘောတရား မဟုတ်ပေ။ ခံစားမှု ဖြစ်ပါသည်။

ဒေါ်စတာယက်စကီက ကဗျာဟုဆိုသော သူ့နော်ဗယ်လ်ကြီးကို ကျွန်တော်တို့ ဘာသာပြန်ရာတွင် ခံစားမှု တစ်စုံတစ်ရာ ပေးနိုင်သည် ဆိုပါက ကျွန်တော်တို့အား အကောင်းဆုံး ဝေဖန်ပေးခြင်း မည်ပါလိမ့်မည်။

ရစ်ချဒ် ပီဗီးယား

---

* Lazarus – မေရီနှင့် မာသာ၏ အစ်ကို။ ယေရှုက သေရာမှ ပြန်လည်ရှင်သန်စေသူ၊ ရှင်လုကာ အခန်းကြီး ၁၆၊ အခန်းငယ် ၁၉–၃၁။